

Семінар-практикум для батьків «Ні насильству»

Насильство в сім'ї необов'язково означає фізичне покарання. Виявляється, в житті є багато дій, які можна вважати насильницькими. Не всі знають про це. Багато дітей несвідомо піддаються насильству. Дуже важливо знати цю інформацію, щоб надалі не допускати випадків насильства проти дитини. Адже часто психологічний тиск може не менше ранили дитину, аніж побиття.

Мета: поглибити знання батьків з питань запобігання насильства, надати інформацію про види насилля, розглянути небезпечні для дітей ситуації та способи їх уникнення.

Вступ

На цій зустрічі ми поговоримо про речі, які діти не завжди обговорюють з батьками – про насилля і те, як діти можуть його уникнути.

Знайомство

Назвіть, будь ласка, своє ім'я і скажіть, коли ви найбільше переживаєте за свою дитину.

Правила роботи

Які умови роботи потрібно, щоб вам було комфортно? Всі пропозиції записую на ватмані.

Очікування

Сформулюйте, будь ласка, очікування щодо теми нашої зустрічі. Чого ви чекаєте від себе, від інших упродовж семінару?

Інформаційне повідомлення

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) визначає насилля як глобальну загрозу здоров'ю. За даними статистики, у світі кожна четверта жінка та кожен десятий чоловік зазнає його.

Взагалі, насилля – це дії, що принижують людську гідність, завдають шкоду здоров'ю, а іноді й життю людини.

Існують такі його види: *фізичне* – побиття, штовхання та нанесення інших тілесних ушкоджень; *психічне та емоційне* – глузування, пригнічення волі, образа, приниження, примусу, пліткарство і все, що спричиняє негативний ефект на емоційний і поведінковий розвиток людини; *моральне* – залякування та погрози; *релігійне* – примушування до участі у релігійних обрядах; *духовне* – позбавлення людини змоги вчитися і розвиватися; *сексуальне* – ймовірна або фактична сексуальна експлуатація людини; *зневага* – нехтування важливими аспектами турботи про людину, що може призвести до погіршення її здоров'я.

Мозковий штурм «Хто може здійснити насилля?»

Психолог. Ми з'ясували, що таке насильницькі дії, назвали випадки насилля, а тепер давайте подумаємо: хто може його здійснювати чи від кого воно може походити.

(До уваги психолога! Потрібно занотовувати всі відповіді учасників і підбити підсумки.)

Вправа «Вчинки дітей»

Бувають ситуації, які можуть спровокувати насилля. Часто людина сама своєю поведінкою, діями, створює умови для виникнення таких ситуацій. Які дії учня можуть призвести до насилля над ним?

Вам потрібно об'єднатись у три групи та написати усі можливі варіанти дій дитини. Після роботи у підгрупах відбувається дискусія на загальній групі.

Обговорення

- Які висновки ми можемо зробити?
- Які думки виникали у вас в результаті виконання цієї роботи?

Висновок

Поведінку, яка може спровокувати насилля, називають «віктимною» (від лат. «жертва»), тобто людина поводить себе як потенційна жертва, створюючи передумови до насилля. Поведінка може бути провокативною та необережною. Провокативною вважається поведінка, коли потенційна жертва спілкується з незнайомими чи малознайомими людьми, відвідує їхні квартири, залишається на одинці з цими людьми, вживає з ними спиртні напої, не відхиляє натяків на сексуальні зближення, дозволяє різноманітні жарти сексуального характеру, дотики. Необережна поведінка не є провокативною, але створює відповідні умови для згвалтування. Це можуть бути необачні вчинки, наприклад, поява у темну пору доби в безлюдному місці. Якщо дитина знає про це, її шанси стати жертвою значно меншають.

Мозковий штурм «Де можна зазнати насилля?»

Усі відповіді психолог записує й узагальнює.

Вправа «Пам'ятка»

Будь ласка, об'єднайтесь у групи і розробіть пам'ятку: як дитина може уникнути насилля і захистити себе. Наступним етапом роботи є презентація і обговорення розробок батьків.

Обговорення

- Які почуття викликала робота?
- Які були труднощі при виконанні?

Мозковий штурм «Куди звернутися?»

Психолог. Скажіть, будь ласка, до кого дитина може звернутися, якщо вона зазнала насилля або їй погрожують? *(Усі відповіді учасників записую.)* Як захистити дитину від морального насилля? Що ви можете зробити, щоб діти почували себе щасливими?

Вправа «Мудра порада»

Мета: усвідомити свої наміри.

Психолог. Уявіть собі, що в середині вас звучить мудрий голос, який хотів би допомогти збагатити ваше життя. Він може дати вам пораду на найближче майбутнє. Що ж говорить це послання? У вас є 10хв, щоб вислухати його і записати почуте.

Запитання:

- Що говорить ваш внутрішній голос?
- Які почуття викликало це завдання?

Підсумки

- Які ваші враження від цього семінару?
- Що було корисним?
- Що викликало труднощі?